

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՍՈՐՏԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Բույսերի սորտերի պահպանության մասին» 2017 թվականի դեկտեմբերի 8-ի ՀՕ-231-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1) 1-ին կետի ա) ենթակետի «կամ» բառը փոխարինել «և» բառով և բ) ենթակետի «բացահայտողի» բառից հետո «կամ» բառը փոխարինել «և» բառով,

2) 3-րդ կետի «անկախ բուծողին իրավունքներ տալու հանգամանքից» բառերը փոխարինել «անկախ բուծողի իրավունքի տրամադրման պայմանների լիովին բավարարումից» բառերով,

3) 4-րդ կետի «գյուղատնտեսության» բառը փոխարինել «էկոնոմիկայի» բառով,

4) 5-րդ կետում «պաշտպանության» բառերը փոխարինել «պահպանության» բառերով՝ համապատասխան հղվածներով,

5) 6-րդ կետից հանել «1972 թվականի կամ» բառերը,

Հոդված 2. Օրենքի բոլոր հոդվածներում «ՈՒՊՈՎ-ի» բառը փոխարինել «ՈՒՊՈՎ» բառով:

Հոդված 3.

Օրենքի 3-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասում «անդամ պետության» բառերը փոխարինել «անդամների» բառով, իսկ «անդամ պետությունում» բառերը՝ «անդամում» բառով,

2) Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով.

«2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից կիրառվում է բոլոր բույսերի ցեղերի և տեսակների նկատմամբ:»:

Հոդված 4. Օրենքի 5-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի «սերմնանյութը (տնկանյութը)» բառերը փոխարինել «բազմացվող նյութը» բառերով,

2) 1-ին մասի 1-ին կետի «հայտի ներկայացման օրվանից ոչ պակաս, քան մեկ տարի առաջ» բառերը փոխարինել «մինչև հայտի ներկայացման օրվանից մեկ տարի առաջ» բառերով,

3) 1-ին մասի 2-րդ կետում «հայտի ներկայացման օրվանից ոչ պակաս, քան չորս տարի առաջ, պտղատու ծառատեսակների և խաղողի համար՝ ոչ պակաս, քան վեց տարի առաջ» բառերը փոխարինել «հայտի ներկայացման օրվանից չորս տարի առաջ, իսկ պտղատու ծառատեսակների և խաղողի համար՝ վեց տարի առաջ» բառերով:

Հոդված 5. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում «յուրաքանչյուր» բառը փոխարինել «ցանկացած» բառով:

Հոդված 6. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1. Սորտը համարվում է միատարր, եթե այն բավականաչափ միատարր է իրեն համապատասխան հատկանիշներով՝ հաշվի առնելով փոփոխությունը, որը կարող է ի հայտ գալ դրանց բազմացման առանձնահատկությունների արդյունքում:»:

Հոդված 7. Օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասում «մի քանի» բառը փոխարինել «կրկնվող» բառով և հանել «(վերարտադրումից)» բառը:

Հոդված 8. Օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «լրացվում» բառը փոխել «ներկայացվում» բառով:

Հոդված 9. Օրենքի 10-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Յուրաքանչյուր ոք, որն ՈՒՊՈՎ անդամներից մեկում ներկայացրել է բույսի նոր սորտի պահպանության հայտ, 12 ամիս ժամկետով օգտվում է առաջնության իրավունքից՝ մեկ այլ ՈՒՊՈՎ անդամի լիազոր մարմին նույն սորտի նկատմամբ բուծողի իրավունքի տրամադրման հայտի ներկայացման նպատակով: Նշված ժամկետը հաշվարկվում է առաջին հայտը ներկայացնելու օրվանից:

2. Հայտը ներկայացնելու օրը չի հաշվարկվում սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետում:»:

2) 2-րդ մասում «օրվանից» բառից հետո լրացնել «ոչ ուշ քան» բառերը.

3) լրացնել նոր 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«4. Առաջնության ժամկետի ավարտից կամ առաջին հայտը մերժվելուց կամ հետ կանչվելուց հետո բուծողին տրվում է երկու տարի ժամկետ՝ 11-րդ հոդվածի համաձայն փորձարկումների իրականացման համար պահանջվող տեղեկատվությունը, փաստաթուղթը կամ նյութերը լիազոր մարմին տրամադրելու համար:»:

Հոդված 10. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «սորտին պահպանություն չտրամադրելու,» բառերից հետո լրացնել «այլ պետությունում կամ միջկառավարական կազմակերպությունում դրա պահպանությունը մերժելու կամ դրա ժամկետի լրանալու հիմքով» բառերով:

Հոդված 11. Օրենքի 12-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի «հայտ ներկայացնելու պահից մինչև բուժողի իրավունքի տրամադրումը» բառերը փոխարինել «հայտի ներկայացման և բուժողի իրավունքի տրամադրման միջև ընկած ժամանակահատվածում» բառերով.

2) 2-րդ մասի «ենթադրում» բառը փոխարինել «ընդգրկում» բառով.

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ և 4-րդ մասերով՝

«3. Հայտատուն ցանկացած անձի նկատմամբ համարվում է բուժողի իրավունքի կրող, ով սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամանակահատվածում կատարել է գործողություններ, որոնք իրավունքը շնորհվելուց հետո պահանջում են բուժողի թույլտվությունը, ինչպես նախատեսված է 13-րդ հոդվածում: Հայտատուն պետք է ունենա լիցենզիայի պայմանագրեր կնքելու և դատական վարույթ հարուցելու նույն իրավունքները, որոնք տրվում են բուժողին համապատասխան սորտի համար հայտի ներկայացման ամսաթվին: Սույն մասով վերապահված իրավունքները համարվում են երբեք չտրամադրված, եթե իրավունքը չի տրվում:

4. Ժամանակավոր պահպանությունն ուժի մեջ է մտնում միայն այն անձանց նկատմամբ, ում բուժողը ծանուցել է հայտի ներկայացման մասին:»:

Հոդված 12. Օրենքի 13-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 1-ին պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Համաձայն սույն օրենքի 14-րդ և 15-րդ հոդվածների, պահպանվող սորտի բազմացվող նյութի հետ կապված՝ սույն հոդվածում նշված գործողությունների համար պահանջվում է բուժողի թույլտվությունը:»:

2) 1-ին մասի 1-ին կետում «(բազմացում)» բառը փոխարինել «(կրկնապատկում)» բառով.

3) 1-ին մասի 2-րդ կետում «վերարտադրության (բազմացման)» բառերը փոխարինել «բազմացման» բառով.

4) 1-ին մասի 7-րդ կետի «1-ին և 2-րդ» բառերը փոխարինել «1-6-րդ» բառերով.

5) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«2. Բուժողը կարող է թույլտվության համար առաջադրել որոշակի պահանջներ և սահմանափակումներ:».

6) 3-րդ մասի «Սույն» բառից առաջ լրացնել «Օրենքի 14-րդ և 15-րդ հոդվածների համաձայն,» բառերը, «սորտի» բառից հետո «բուսանյութի» բառը փոխարինել «բազմացվող նյութի» բառերով և «բուժողը» բառից հետո լրացնել «որջամիտ» բառով.

7) 4-րդ մասի «4» թիվը փոխարինել «3» թվով.

8) 4-րդ մասի 2-րդ կետում «7» թիվը փոխարինել «6» թվով.

9) 5-րդ մասի 1-ին կետում «ստացվել է» բառերից առաջ լրացնել «հիմնականում» բառերը.

10) 6-րդ մասում «Սորտերը» բառից առաջ լրացնել «հիմնականում ստացված» բառերը:

Հողված 13. Օրենքի 14-րդ հոդվածում՝

1) վերնագրի «շրջանակները» բառը փոխարինել «բացառությունները» բառով.

2) 1-ին մասի 3-րդ կետում «13-րդ հոդվածի 5-րդ» բառերը փոխարինել «13-րդ հոդվածի 4-րդ» բառերով և «նոր» բառը փոխարինել «այլ» բառով.

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով՝

«2. Բուժողի իրավունքների խախտում չի համարվում ողջամիտ սահմաններում և բուժողների օրինական շահերի պահպանության դեպքում ֆերմերների կողմից գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանկում ներառված պահպանվող սորտերի կամ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կամ 2-րդ կետերով նախատեսված սորտերի՝ անձնական տնտեսություններում մշակության արդյունքում ստացված բերքի օգտագործումը բազմացման նպատակով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված բացառությունները չեն վերաբերում պտղատու, բանջարային մշակաբույսերին, դեկորատիվ և անտառային բույսերին, որոնց ցանկը սահմանում է լիազոր մարմինը:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված նշված ողջամիտ սահմանները և բուժողի օրինական շահերի պահպանության միջոցները սահմանում է լիազոր մարմինը:»:

Հողված 14. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասում «5» թիվը փոխարինել «4» թվով.

2) 1-ին մասի 1-ին կետում «հետ» բառից հետո լրացնել «,կամ» բառը.

3) 1-ին մասի 2-րդ կետում «նյութի» բառից առաջ լրացնել «սորտի» բառը և «տեսակի կամ տիպի սորտերը» բառերը փոխարինել «ցեղին կամ տեսակին պատկանող սորտերը» բառերով:

Հողված 15. Օրենքի 16-րդ հոդվածում՝

1) վերնագրում «իրավունքի» բառից հետո լրացնել «իրացման» բառը.

2) 1-ին մասից հանել «օրենքով սահմանված բացառիկ դեպքերում և կարգով՝ միայն նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ» բառերը.

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով՝

«2. Երբ որևէ նման սահմանափակում ազդում է երրորդ կողմին ցանկացած գործողություն իրականացնելու լիազորություն վերապահելու վրա, որի համար պահանջվում է բուժողի թույլտվությունը, ապա բուժողը ստանում է համարժեք փոխհատուցում:»:

Հողված 16. Օրենքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասում «սերմնանյութի, տնկանյութի կամ բազմացման համար նախատեսված այլ նյութերի արտադրությունը, հավաստագրումը և շուկայահանությունը կամ այդ նյութերի ներկրումն ու արտահանումը կարգավորող որևէ միջոցով» բառը փոխարինել «սորտերի նյութերի

արտադրությունը, հավաստագրումը և շուկայահանումը կամ այդ նյութերի ներկրումն ու արտահանումը կարգավորելու համար ձեռնարկված ցանկացած միջոցով» բառերով:

Հոդված 17. Օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ժամկետը» բառից հետո լրացնել «՝ բուժողին իրավունք տալու օրվանից» բառերը և հանել 2-րդ մասը:

Հոդված 18. Օրենքի 19-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասում «Ցանկացած» բառը փոխարինել «Յուրաքանչյուր» բառով, «ապահովի» բառից հետո լրացնել «դրա հիմնական նշանակությունը և» բառերը, «այդ» բառից հետո լրացնել «որպես սորտի անվանում գրանցված» բառերը.

2) 2-րդ մասում «ցանկացած այլ» բառերը փոխարինել «յուրաքանչյուր» բառով և «ՈՒՊՈՎ-ի որևէ անդամ պետության» բառերը փոխարինել «որևէ ՈՒՊՈՎ անդամի» բառերով.

3) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«4. Երրորդ անձանց նախկին իրավունքները ենթակա չեն վերանայման: Եթե նախկինում ձեռք բերված իրավունքի պատճառով սորտի անվանման գործածումը արգելվում է համաձայն սույն հոդվածի 8-րդ մասի, ապա լիազոր մարմինը բուժողից պահանջում է սորտի համար ներկայացնել այլ անվանում:»:

4) 5-րդ մասում «անդամ պետություններում» բառերը փոխարինել «անդամներում» բառերով.

5) 6-րդ մասից հանել «ՈՒՊՈՎ-ի կանոնադրությամբ հաստատված կարգով» բառերը.

6) 8-րդ մասում «Յուրաքանչյուր ոք» բառերը փոխարինել «Ցանկացած անձ» բառերով և հանել «կամ ՈՒՊՈՎ-ի անդամ պետության» բառերը և «չեն խոչընդոտում սորտի անվանման օգտագործմանը» բառերը փոխարինել «կանխում են այդպիսի օգտագործումը» բառերով:

Հոդված 19. Օրենքի 20-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 2-րդ կետում «վրա» բառից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ. «և բուժողի իրավունքների տրամադրման պահին չեն պահպանվել սույն օրենքի 7-րդ կամ 8-րդ հոդվածների դրույթներով սահմանված պահանջները.»:

2) 1-ին մասի 3-րդ կետում «անձին» բառից հետո շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «եթե միայն այն չի փոխանցվել այն անձին, ով ունի այդ իրավունքը.»:

Հոդված 20. Օրենքի 21-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 1-ին կետի «պահանջները» բառը փոխարինել «պայմանները» բառով.

2) 1-ին մասի 2-րդ կետի բ. ենթակետում «առաջարկել» բառը փոխարինել «առաջարկում» բառով և «և» բառը փոխարինել «եթե» բառով.

3) 1-ին մասի 2-րդ կետը լրացնել գ. ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «գ. բուժողը չի վճարել այն վճարները, որոնք նախատեսված են վճարման ենթակա իրավունքներն ուժի մեջ մնալու համար:»:

Հոդված 21. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:
2. Սույն օրենքից բխող այլ նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՍՈՐՏԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 1. «Բույսերի սորտերի պահպանության մասին» 2017 թվականի դեկտեմբերի 8-ի ՀՕ-231-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

6) 1-ին կետի ա) ~~ե-բ)~~ ենթակետերի «կամ» բառերը փոխարինել «և» բառերով և բ) ենթակետի «բացահայտողի» բառից հետո «կամ» բառը փոխարինել «և» բառով,

7) 3-րդ կետի «անկախ բուծողին իրավունքներ տալու հանգամանքից» բառերը փոխարինել «անկախ բուծողի իրավունքի տրամադրման պայմանների լիովին բավարարումից» բառերով,

8) 4-րդ կետի «գյուղատնտեսության» բառը փոխարինել «էկոնոմիկայի» բառով,

9) 5-րդ կետում «պաշտպանությառան» բառերը փոխարինել «պահպանությառան» բառերով՝ համապատասխան հոլովաձևերով,

10) 6-րդ կետից հանել «1972 թվականի կամ» բառերը,

11) ~~9-րդ կետում~~ Հոդված 2. Օրենքի բոլոր հոդվածներում «ՈՒՊՈՎ-ի» բառը փոխարինել «ՈՒՊՈՎ» բառով:

Հոդված 23. Օրենքի 3-րդ հոդվածում՝

3) 1-ին մասում «անդամ պետության» բառերը փոխարինել «անդամների» բառով, իսկ «անդամ պետությունում» բառերը՝ «անդամում» բառով,

4) Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով.

«2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից կիրառվում է բոլոր բույսերի ցեղերի և տեսակների նկատմամբ:»:

Հոդված 34. Օրենքի 5-րդ հոդվածում՝

4) 1-ին մասի «սերմնանյութը (տնկանյութը)» բառերը փոխարինել «բազմացվող նյութը» բառերով,

5) 1-ին մասի 1-ին կետի «հայտի ներկայացման օրվանից ոչ պակաս, քան մեկ տարի առաջ» բառերը փոխարինել «մինչև հայտի ներկայացման օրվանից մեկ տարի առաջ» բառերով,

6) 1-ին մասի 2-րդ կետում «հայտի ներկայացման օրվանից ոչ պակաս, քան չորս տարի առաջ, պտղատու ծառատեսակների և խաղողի համար՝ ոչ պակաս, քան վեց տարի առաջ» բառերը փոխարինել «~~վերոնշյալ ժամկետից~~ հայտի ներկայացման օրվանից չորս տարի առաջ, իսկ պտղատու ծառատեսակների և խաղողի համար՝ վեց տարի առաջ» բառերով:

Հոդված 45. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում «յուրաքանչյուր» բառը փոխարինել «ցանկացած» բառով:

Հոդված 56. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1. Սորտը համարվում է միատարր, եթե այն բավականաչափ միատարր է իրեն համապատասխան հատկանիշներով՝ հաշվի առնելով փոփոխությունը, որը կարող է ի հայտ գալ դրանց բազմացման առանձնահատկությունների արդյունքում:»:

Հոդված 67. Օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասում «մի քանի» բառը փոխարինել «կրկնվող» բառով և հանել «(վերարտադրումից)» բառը:

Հոդված 78. Օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «լրացվում» բառը փոխել «ներկայացվում» բառով:

Հոդված 89. Օրենքի 10-րդ հոդվածում՝

4) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Յուրաքանչյուր ոք, որն ՈՒՊՈՎ-ի անդամներից մեկում ներկայացրել է բույսի նոր սորտի պահպանության հայտ, 12 ամիս ժամկետով օգտվում է առաջնության իրավունքից՝ մեկ այլ ՈՒՊՈՎ-ի անդամի լիազոր մարմին նույն սորտի նկատմամբ բուծողի իրավունքի տրամադրման հայտի ներկայացման նպատակով: Նշված ժամկետը հաշվարկվում է առաջին հայտը ներկայացնելու օրվանից:

2. Հայտը ներկայացնելու օրը չի հաշվարկվում սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետում:»:

5) 2-րդ մասում «օրվանից» բառից հետո լրացնել «ոչ ուշ քան» բառերը.

6) ~~4-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ լրացնել նոր 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.~~

«4. Առաջնության ժամկետի ավարտից կամ առաջին հայտը մերժվելուց կամ հետ կանչվելուց հետո բուծողին տրվում է երկու տարի ժամկետ՝ 11-րդ հոդվածի համաձայն փորձարկումների իրականացման համար պահանջվող տեղեկատվությունը, փաստաթուղթը կամ նյութերը լիազոր մարմին տրամադրելու համար:»:

Հոդված 910. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «սորտին պահպանություն չտրամադրելու» բառերից հետո լրացնել «այլ պետությունում կամ միջկառավարական կազմակերպությունում դրա պահպանությունը մերժելու կամ դրա ժամկետի լրանալու հիմքով» բառերով:

Հոդված 1011. Օրենքի 12-րդ հոդվածում՝

4) 1-ին մասի «հայտ ներկայացնելու պահից մինչև բուծողի իրավունքի տրամադրումը» բառերը փոխարինել «հայտի ներկայացման և բուծողի իրավունքի տրամադրման միջև ընկած ժամանակահատվածում» բառերով.

5) 2-րդ մասի «ենթադրում» բառը փոխարինել «ընդգրկում» բառով.

6) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ և 4-րդ մասերով՝

«3. Հայտատուն ցանկացած անձի նկատմամբ համարվում է բուծողի իրավունքի կրող, ով սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամանակահատվածում կատարել է գործողություններ, որոնք իրավունքը շնորհվելուց հետո պահանջում են բուծողի թույլտվությունը, ինչպես նախատեսված է 13-րդ հոդվածում: Հայտատուն պետք է ունենա լիցենզիայի պայմանագրեր կնքելու և դատական վարույթ հարուցելու նույն իրավունքները, որոնք տրվում են բուծողին համապատասխան սորտի համար հայտի ներկայացման ամսաթվին: Սույն մասով վերապահված իրավունքները համարվում են երբեք չտրամադրված, եթե իրավունքը չի տրվում:

4. Ժամանակավոր պահպանությունն ուժի մեջ է մտնում միայն այն անձանց նկատմամբ, ում բուծողը ծանուցել է հայտի ներկայացման մասին:»:

Հոդված 1112. Օրենքի 13-րդ հոդվածում՝

11) 1-ին մասի **1-ին պարբերությունը** շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Համաձայն սույն օրենքի 14-րդ և 15-րդ հոդվածների, պահպանվող սորտի բազմացվող նյութի հետ կապված՝ սույն հոդվածում նշված գործողությունների համար պահանջվում է բուծողի թույլտվությունը:»:

12) 1-ին մասի 1-ին կետում «(բազմացում)» բառը փոխարինել «(կրկնապատկում)» բառով.

13) 1-ին մասի 2-րդ կետում «վերարտադրության **(բազմացման)**» բառերը փոխարինել «բազմացման» բառով.

14) 1-ին մասի 7-րդ կետի «1-ին և 2-րդ» բառերը փոխարինել «1-**ից** 6-րդ» բառերով.

15) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«2. Բուծողը կարող է թույլտվության համար առաջադրել որոշակի պահանջներ և սահմանափակումներ:».

16) 3-րդ մասի «**Մ**ույն» բառից առաջ լրացնել «Օրենքի 14-րդ և 15-րդ հոդվածների համաձայն,» բառերը, «սորտի» բառից հետո «բուսանյութ**ի**» բառը փոխարինել «բազմացվող նյութ**ի**» բառերով և «բուծողը» բառից հետո լրացնել «ողջամիտ» բառով.

17) 4-րդ մասի «4» թիվը փոխարինել «3» թվով.

18) 4-րդ մասի 2-րդ կետում «7» թիվը փոխարինել «6» թվով.

19) 5-րդ մասի 1-ին կետում «ստացվել է» բառերից առաջ լրացնել «հիմնականում» բառերը.

20) 6-րդ մասում «Սորտերը» բառից առաջ լրացնել «Հիմնականում ստացված» բառերը:

Հոդված 1213. Օրենքի 14-րդ հոդվածում՝

4) վերնագրի «շրջանակները» բառը փոխարինել «բացառությունները» բառով.

5) 1-ին մասի 3-րդ կետում «13-րդ հոդվածի 5-րդ» բառերը փոխարինել «13-րդ հոդվածի 4-րդ» բառերով և «նոր» բառը փոխարինել «այլ» բառով.

6) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով՝

«2. Բուծողի իրավունքների խախտում չի համարվում ողջամիտ սահմաններում և բուծողների օրինական շահերի պահպանության դեպքում ֆերմերների կողմից գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանկում ներառված պահպանվող սորտերի կամ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կամ 2-րդ կետերով նախատեսված սորտերի՝ անձնական տնտեսություններում մշակության արդյունքում ստացված բերքի օգտագործումը բազմացման նպատակով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված բացառությունները չեն վերաբերում պտղատու, բանջարային մշակաբույսերին, դեկորատիվ և անտառային բույսերին, որոնց ցանկը սահմանում է լիազոր մարմինը:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված նշված ողջամիտ սահմանները և բուծողի օրինական շահերի պահպանության միջոցները սահմանում է լիազոր մարմինը:»:

Հոդված 1314. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

4) 1-ին մասում «5» թիվը փոխարինել «4» թվով.

5) 1-ին մասի 1-ին կետում «հետ» բառից հետո ~~սվեդսկի~~ լրացնել «կամ» բառը.

6) 1-ին մասի 2-րդ կետում «նյութի» բառից առաջ ~~սվեդսկի~~ լրացնել «սորտի» բառը և «տեսակի կամ տիպի սորտերը» բառերը փոխարինել «ցեղին կամ տեսակին պատկանող սորտերը» բառերով:

Հոդված 1415. Օրենքի 16-րդ հոդվածում՝

4) վերնագրում «իրավունքի» բառից հետո ~~սվեդսկի~~ լրացնել «իրացման» բառը.

5) 1-ին մասից հանել «օրենքով սահմանված բացառիկ դեպքերում և կարգով՝ միայն նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ» բառերը.

6) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով՝

«2. Երբ որևէ նման սահմանափակում ազդում է երրորդ կողմին ցանկացած գործողություն իրականացնելու լիազորություն վերապահելու վրա, որի համար պահանջվում է բուծողի թույլտվությունը, ապա բուծողը ստանում է համարժեք փոխհատուցում:»:

Հոդված 1516. Օրենքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասում «սերմնանյութի, տնկանյութի կամ բազմացման համար նախատեսված այլ նյութերի արտադրությունը, հավաստագրումը և շուկայահանությունը կամ այդ նյութերի ներկրումն ու արտահանումը կարգավորող որևէ միջոցով» բառը փոխարինել «սորտերի նյութերի արտադրությունը, հավաստագրումը և շուկայահանումը կամ այդ նյութերի ներկրումն ու արտահանումը կարգավորելու համար ձեռնարկված ցանկացած միջոցով» բառերով:

Հոդված 1617. Օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ժամկետը» բառից հետո ~~«ավելացնել լրացնել~~ «՝ բուծողին իրավունք տալու օրվանից» բառերը և հանել 2-րդ մասը:

Հոդված 1718. Օրենքի 19-րդ հոդվածում՝

7) 1-ին մասում «~~Տ~~ցանկացած» բառը փոխարինել «~~Յ~~յուրաքանչյուր» բառով, «ապահովի» բառից հետո լրացնել «դրա հիմնական նշանակությունը և» բառերը, «այդ» բառից հետո ~~«ավելացնել լրացնել~~ «որպես սորտի անվանում գրանցված» բառերը.

8) 2-րդ մասում «ցանկացած այլ» բառերը փոխարինել «յուրաքանչյուր» բառով և ~~«հանել «պետության» բառը «ՈՒՊՈՎ-ի որևէ անդամ պետության» բառերը փոխարինել «որևէ ՈՒՊՈՎ անդամի» բառերով.~~

9) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«4. Երրորդ անձանց նախկին իրավունքները ենթակա չեն վերանայման: Եթե նախկինում ձեռք բերված իրավունքի պատճառով սորտի անվանման գործածումը արգելվում է համաձայն սույն հոդվածի 8-րդ մասի, ապա լիազոր մարմինը բուծողից պահանջում է սորտի համար ներկայացնել այլ անվանում:»:

10) 5-րդ մասում «անդամ պետություններում» բառերը փոխարինել «անդամներում» բառերով.

11) 6-րդ մասից հանել «ՈՒՊՈՎ-ի կանոնադրությամբ հաստատված կարգով» բառերը.

12) 8-րդ մասում «~~յ~~յուրաքանչյուր ~~որ~~» բառերը փոխարինել «~~ց~~ցանկացած ~~անձ~~» բառերով և հանել «կամ ՈՒՊՈՎ-ի անդամ պետության» բառերը և «չեն խոչընդոտում սորտի անվանման օգտագործմանը» բառերը փոխարինել «կանխում են այդպիսի օգտագործումը» բառերով:

Հոդված 1819. Օրենքի 20-րդ հոդվածում՝

3) 1-ին մասի 2-րդ կետում «վրա» բառից հետո ~~շարադրել լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ բովանդակությամբ~~ և «բուծողի իրավունքների տրամադրման պահին չեն պահպանվել սույն օրենքի 7-րդ կամ 8-րդ հոդվածների դրույթներով սահմանված պահանջները.»:

4) 1-ին մասի 3-րդ կետում «անձին» բառից հետո ~~խմբագրել շարադրել~~ հետևյալ խմբագրությամբ. «եթե միայն այն չի փոխանցվել այն անձին, ով ունի այդ իրավունքը.»:

Հոդված 1920. Օրենքի 21-րդ հոդվածում՝

4) 1-ին մասի 1-ին կետի «պահանջները» բառը փոխարինել «պայմանները» բառով.

5) 1-ին մասի 2-րդ կետի բ. ենթակետում «առաջարկել» բառը փոխարինել «առաջարկում» բառով և «և» բառը փոխարինել «եթե» բառով.

6) 1-ին մասի 2-րդ կետը լրացնել գ. ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «գ. բուժողը չի վճարել այն վճարները, որոնք նախատեսված են վճարման ենթակա իրավունքներն ուժի մեջ մնալու համար:»:

Հոդված 2021. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:
2. Սույն օրենքից բխող այլ նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՍՈՐՏԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-545-31.03.2023-ՏՏԳՇ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

N°	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	Կառավարություն	1. 1-ին հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «բ» ենթակետում կիրառված են երեք «կամ» բառեր, ուստի հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետում առաջարկում ենք հստակեցնել հղումը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասում սահմանված իրավադրույթը, այն է՝ «Հղումները կատարվում են հստակ եւ ուղղակի:»:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

		<p>2. 1-ին հոդված 4-րդ մաս</p> <p>3. 1-ին հոդված 6-րդ մաս</p>	<p>առաջարկում ենք 1-ին հոդվածի 1-ին կետը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝</p> <p>«1) 1-ին կետի ա) ենթակետի «կամ» բառը փոխարինել «և» բառով և բ) ենթակետի «բացահայտողի» բառից հետո «կամ» բառը փոխարինել «և» բառով,»</p> <p>2. Նախագծի 1-ին հոդվածի 4-րդ մասում «պաշտպանություն» բառը փոխարինվել է «պաշտպանության» բառով, իսկ «պահպանություն» բառը՝ «պահպանության» բառով:</p> <p>3. Առաջարկում ենք ամբողջ օրենքում «ՈՒՊՈՎ-ի» բառը փոխարինել «ՈՒՊՈՎ» բառով:</p> <p>Հիմք ընդունելով վերոգրյալը առաջարկում ենք 5-րդ կետից հետո՝ «6) 9-րդ կետում» բառերը հանել, փոխարենը լրացնել նոր 2-րդ հոդված՝</p>		
--	--	---	---	--	--

			<p>Հետևյալ բովանդակությամբ՝</p> <p>«Հոդված 2. Օրենքի բոլոր հոդվածներում «ՈՒՊՈՎ-ի» բառը փոխարինել «ՈՒՊՈՎ» բառով:»</p> <p>Ըստ այդմ հոդվածների համարակալումը փոխվել է:</p>		
2.	Կառավարություն	3-րդ (լրամշակված 4-րդ) հոդվածի 3-րդ մաս	<p>3-րդ (լրամշակված 4-րդ) հոդվածի 3-րդ մասով Օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նախատեսված փոփոխության տեքստում հղումները կատարել հստակ և ուղղակի՝ զերծ մնալով «վերոնշյալ» բառի կիրառումից,</p> <p>Առաջարկում ենք «վերոնշյալ ժամկետից» բառերը փոխարինել «հայտի ներկայացման օրվանից» բառերով:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
3.	Կառավարություն	8-րդ (լրամշակված 9-րդ) հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասեր	<p>1-ին մասի 2-րդ պարբերությունը համարակալել, իսկ 3-րդ մասի շարադրանքը շտկել հետևյալ բովանդակությամբ՝</p> <p>«լրացնել նոր 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ»:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
4.	Կառավարություն	11-րդ (լրամշակված 12-րդ) հոդված 1-ին, 3-րդ, 4-րդ, 6-րդ և 10-րդ մասեր	<p>Նախագծի 11-րդ (լրամշակված 12-րդ) հոդվածի՝</p> <p>1. 1-ին մասում «շարադրել» բառից առաջ լրացնել «1-ին մասի 1-ին</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

			<p>պարբերությունը» բառերը,</p> <p>2. 3-րդ մասով նախատեսված Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում «բառը» բառի փոխարեն լրացնել</p> <p>«(բազմացման)» բառերը» բառերը,</p> <p>3. 4-րդ մասի «1-ից 6-րդ» բառերը փոխարինել «1-6-րդ» բառերով,</p> <p>4. 6-րդ մասում «սույն» բառը գրել մեծատառով, ինչպես նաև «բուսանյութ» և «բազմացվող նյութ» բառերը գրել համապատասխան հոլովածներով,</p> <p>5. 10-րդ մասում «հիմնականում» բառը գրել մեծատառով:</p>		
5.	Կառավարություն	13-րդ (լրամշակված 14-րդ) հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասեր	«ավելացնել» բառի փոխարեն լրացնել «լրացնել» բառը:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
6.	Կառավարություն	14-րդ (լրամշակված 15-րդ) հոդվածի 1-ին մաս	«ավելացնել» բառի փոխարեն լրացնել «լրացնել» բառը:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
7.	Կառավարություն	16-րդ (լրամշակված 17-րդ) հոդված	«ավելացնել» բառի փոխարեն լրացնել «լրացնել» բառը	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

8.	Կառավարություն	17-րդ (լրամշակված 18-րդ) հոդված 1-ին, 2-րդ, 5-րդ և 6-րդ մասեր	<p>1. 1-ին մասում՝ «ցանկացած» և «յուրաքանչյուր» բառերը գրել մեծատառերով, «ավելացնել» բառի փոխարեն լրացնել «լրացնել» բառը</p> <p>2. 2-րդ մասում «հանել պետության բառը» բառերը փոխարինել «ՈւՊՈՎ-ի որևէ անդամ պետության» բառերը փոխարինել «որևէ ՈւՊՈՎ անդամի» բառերով.» բառերով,</p> <p>3. 5-րդ և 6-րդ մասերում՝ «ՈւՊՈՎ-ի» ձևակերպման փոխարեն գրել «ՈւՊՈՎ» ձևակերպումը,</p> <p>4. 6-րդ մասում «յուրաքանչյուր բառը» բառերը փոխարինել «Յուրաքանչյուր ոք բառերը» բառերով, իսկ «ցանկացած բառով» բառերը փոխարինել «Ցանկացած անձ բառերով» բառերով:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
9.	Կառավարություն	18-րդ (լրամշակված 19-րդ) հոդված	<p>Առաջարկում ենք հոդվածը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին՝</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝</p> <p>1. 1-ին մասում՝ «շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ » բառերը փոխարինել «լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ»</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

			բառերով, 2. 2-րդ մասում՝ «խմբագրել» բառը փոխարինել «շարադրել» բառով:		
--	--	--	--	--	--